

Vastuullisuuden aakkoset

Koulun aikuisille suunnattujen työpajojen koonti
syksy 2024

Huolehdi, että kaikki tuntevat koulussa olonsa turvalliseksi- tukee

- Aito läsnäolo
- Kuuntelu
- Juttelu oppilaiden kanssa
- Yhteiset pelisäännöt/toimintatavat kodin kanssa
- Riittävä valvonta pihalla+ säännöt ja vuorot eri paikkoihin
- Turvalliset aikuiset
- Tunne, että aikuiselle voi kertoa
- Toimiva KiVa-tiimi-> kiusaamisen selvittely monipuolisesti kuunnellen kaikkia osapuolia
- Oppilashuoltoryhmä ja opiskeluhuollon toimijat
- Säännöt selvillä
- Yhteiset säännöt ja niitä noudatetaan (uusien työntekijöiden perehdytys)
- Tarpeeksi henkilökuntaa
- Arjen pienet kohtaamiset
- Mallin näyttäminen lapsille, miten toimin työyhteisön jäsenenä itse!
- Toistemme tunteminen
- Varhainen puuttuminen, jos huoli herää (myös henkilökunta)
- Infot poikkeustilanteissa (esim. koulukyydit)
- Olennaiseen perusopetukseen keskittyminen
- Pysähtyminen tilanteisiin
- Positiivinen puhetapa, kehuminen
- Opettajalla tilanne hanskassa
- Opettaja ajoissa luokassa, ei saa myöhästyä
- Luokan yhteishenki
- Johdonmukaisuus
- Kouluympäristön turvallisuuden huomioiminen
- Tuttu ympäristö

Huolehdi, että kaikki tuntevat koulussa olonsa turvalliseksi- tukee

Valtari ja lukio

- Kun kaikki puhaltaa yhteen hiileen.
- Kaikki noudattaa samoja sääntöjä.
- Tukeminen, kuuntelu
- Tervehtiminen, hymyily
- Tunnilla on hyvä työrauha, välitunnilla tiukka valvonta (=havainnoidaan ja puututaan tarvittaessa)
- Työrauha
- Koulussa on helposti lähestyttäviä aikuisia
- Otan kontaktia oppilaisiin
- Puutun pieniinkin kiusaamisiin, nujakointeihin
- Avoin ja kohtelias muiden ihmisten kohtelu
- Ystävällinen ja ymmärtäväinen kohtaaminen
- Anteeksiantaminen

Huolehdi, että kaikki tuntevat koulussa olonsa turvalliseksi- haastaa

- Kiire
- Aikuisten vähäisyys
- Kaikki aikuiset eivät aktiivisesti puutu, kasautuu vain muutamien henkilöiden vastuulle -> jaksaminen?
- "Läppäkulttuuri"
- Somea ei rajoiteta (kotona)
- Kiusaaminen
- Haastavat oppilaat/oppilasryhmät, erityslasten kanssa haastavat tilanteet
- Oppilaiden pahoinvointi tässä ajassa
- Häiriökäyttäytyminen
- Koko ajan "hereillä olo", kun koko ajan tapahtuu
- Fyysinen/henkinen turvallisuus -> monimuotoisuus
- Struktuurin puute luokassa/talossa
- Ymmärtääkö kaikki säännöt, periaatteet samalla tavalla? Yhteisten sääntöjen noudattamatta jättäminen
- Aikuinen ei aina tiedä, mikä tuo turvatonta oloa
- Vaihtelevat tilanteet
- Vaihtuva henkilökunta
- Resurssien puute = sijaisten puute
- Jakotuntien määrä (resurssit)
- Luokkakoko
- Uutiset maailmalta
- Yhteiskunnassa tapahtuvien kriisien käsitteleminen
- Ekaluokkalaisten yksinäiset iltapäivät
- Koulumatkan haasteet
- Poissaolot -> kiinnittyminen vaikeampaa
- Erilaiset temperamentit ja persoonat, henkilökemiat

Huolehdin, että kaikki kokevat koulussa olonsa turvalliseksi- haastaa

Valtari ja lukio

- Ei pitäisi olla sellaisia haasteita, mutta esim. oppilastuntemuksen puute, henkilökohtainen rohkeus
- Puhelimet
- Huono käytös
- Kiire- ehtiikö jokaisen kohdata aidosti, huomioda ja reagoida?
- Jos välituntivalvoja puuttuu
- Kiire
- Muu kuin opetustyöhön liittyvät tehtävät
- Isot opetusryhmät

Huolehdi, että kaikki kokevat koulussa olonsa turvalliseksi- konkreettinen teko

- Puuttuminen epäkohtiin (esim. kiusaaminen, sääntöjen noudattamatta jättäminen jne.)
- Tilanteisiin puuttuminen, läpikäynti, mahdollinen rangaistus
- Oppilaiden välinen kummitoiminta
- Vanhempainilta esim. somerajoista/peleistä
- Hajotetaan haastavat oppilasryhmät
- Pienluokkiin tarpeeksi ohjaajia
- Moniammatillinen ohjausryhmä tarvittaessa mukaan
- Ap/ip-toimintaan tarpeeksi aikuisia (aikuinen ei saisi jäädä yksin haastavasti käyttäytyvän kanssa)
- Aikuisten puuttuminen asioihin ja avun pyytäminen ja tarvittaessa "huutaminen" konkreettisesti apua tilanteisiin
- Uusien työntekijöiden perehdytys
- Säännöllinen tiedotus
- Selkeät säännöt-> säännöllinen kertaus, oppilaat mukana
- Rutiinit
- Läsnäolo, kuunteleminen, tervehtiminen
- Henkilökunnan riittävyys ja selkeä työnjako
- Hyvä käytös, jokainen vastaa itsestään
- Sijaisen kansio
- Tuoda rohkeasti esiin johdolle avun tarve turvallisuuden takaamiseksi
- Opettajan rauhallisuus
- Jatkuva ryhmäyttäminen
- Ajan käyttö kohtaamisiin ja ryhmäyttämiseen
- Otetaan oppilaan asia tosissaan, vaikka se tulisi usean kerran käsittelyyn
- Kaikkien lasten pitäminen tärkeinä -> pienet ryhmäkoot helpottavat
- Pieni koulu ja tunnetaan toiset
- Kysellään kuulumisia
- Aikuisten välinen ilmapiiri heijastuu luokissakin ja luo turvaa/turvattomuutta

Huolehdi, että kaikki tuntevat koulussa olonsa turvalliseksi- konkreettinen teko

Valtari ja lukio

- Jos (joku käyttäytyy) on epäasiallista toimintaa, puuttuu siihen
- Kaikki puuttuu epäkohtiin
- Valmiita toimintamalleja
- Kännykkäparkki
- Sanottaa, miten käyttäydytään hyvin
- Pidetään wc-syvennykset tyhjinä
- Tervehditään oppilaita
- Erilaisten tilanteiden ja tapahtumien ennakointi (miten käyttäydytään ja toimitaan)
- Istumajärjestys
- Yhdessä sovituista rajoista pidetään kiinni
- Rajat
- Läksyparkki, pysäkki
- Läsnäolo
- Tiedon jakaminen kaikille, jotka sitä tarvitsevat
- Aikuiset ohjaavat toimintaa, antavat sille rajat
- Rutiinit
- Kiusaajat erotetaan koulusta
- Luodaan ilmapiiri, jossa saa onnistua/epäonnistua

Huolehdin, että kaikki kokevat koulussa olonsa turvalliseksi- muuta

- Yhteiset toimintatavat ja niistä kiinnipitäminen tukee sääntöjen noudattamista ja turvallisuuden tunnetta
- Strukturi; opetussuunnitelman muutokset
- Turvallisuus myös aikuisille; vastuukysymykset, väkivaltatilanteet
- Miksi vaikeasti autistisia laiteta oman tasoiseen kouluun? (esim. Ouluun Valterille)
- Turvallisuus on kaiken perusta

Huolehdi, että kaikki kokevat koulussa olonsa turvalliseksi- muuta

Valtari ja lukio

- Tarkoittaa, että myös opettajat tuntevat olonsa turvalliseksi= koulukuntoiset oppilaat

Kannustan ja annan myönteistä palautetta -tukee

- Huomataan hyvä ja oppilaan tekeminen
- Annan palautetta matalalla kynnyksellä
- Hyvän sanoittaminen, kehut ovat kivoja!
- Luodaan tilanteita, joissa voi onnistua
- Kannustetaan yrittämisestäkin
- Hyvinvoiva opettaja
- Omasta jaksamisesta ja hyvinvoinnista huolehtiminen
- Posin kautta!
- Tietoisuus
- Olen läsnä ja kuuntelen
- Oppilaiden aito ja yksilötasoinen kohtaaminen
- Luontaiset kohtaamiset kaikkien kanssa tervehtimisestä lähtien
- Palkkiot hyvästä työstä (henkilö- ja ryhmäkohtainen)
- Asian tietoinen toteuttaminen (tavoitteena esim. kehua x oppilasta päivän aikana)
- Pienet ryhmäkoot
- Huomaa hyvä (huomaa jokainen oppilas joka päivä)

Kannustan ja annan myönteistä palautetta - tukee

Valtari ja lukio

- Tästä on puhuttu paljon 😊
- Oma hyödyllinen asenne elämään
- Kiinnostuksen osoittaminen (oppilaita kohtaan)
- Kehu aina kun mahdollista
- Positiivinen asenne
- Kehu aiheesta
- Myönteinen palaute tukee positiivisesti myös jatkossa

Kannustan ja annan myönteistä palautetta - haastaa

- Kiire
- Ajan riittävyys
- Tilanteiden sekavuus, huomio menee muualle
- Vastuut, pitää ehtiä ja suorittaa paljon
- Motivaatiota ei aina riitä kiinnittämään huomiota
- Oma henkilökohtainen mielentila
- Negatiiviset tilanteet, positiiviset asiat "jää jalkoihin"
- Levottomuus ja lisääntyneet käytöshäiriöt + resurssien vähäisyys = väsyneet aikuiset ja vähäiset positiiviset ajatukset
- Liiallinen myönteinen palaute voi viedä siltä perusterän, ei enää vaikuta oppilaaseen
- Oma väsymys
- Omat voimavarat
- Liika työmäärä
- Riittämättömyys
- Suuret ryhmäkoot
- Henkilökemiat
- Haastavat oppilaat vievät huomion ja energian
- Konfliktit ja niiden määrä
- Huomaatko kaiken oikean hyvän?
- Oikeanlainen asennoituminen -> positiivisuuteen opettelu, asian tiedostaminen, itsensä tunnistaminen
- Hyvän löytäminen voi joskus olla haastavaa
- Oma huono päivä

Kannustan ja annan myönteistä palautetta - haastaa

Valtari ja lukio

- Isot ryhmät
- Kiire
- Jos ei ole mistä antaa myönteistä palautetta
- Yhteisen ajan puute
- Oppilasmäärä
- Oppilaiden valittaminen -> huono asenne leviää ja pilaa oppimisen ilon
- Tuntimerkinnän valinta on vaikeaa silloin, kun on annettavana sekä positiivista että negatiivista palautetta (ettei kokonaisuus vääristy)
- Aikaa ei tahdo olla kaikkien huomaamiseen
- Väsymys

Kannustan ja annan myönteistä palautetta – konkreettinen teko

- Käytäväkeskustelut, jutustelu
- Päätös siitä, että minä kiinnitän huomiota positiiviseen ja toimin sen edistämiseksi
- Työyhteisön päätös: toisillemme ja oppilaille positiivinen palaute
- Jokaisen kokeen perään laitan positiivista tms. toistuvien tilanteiden jälkeen toimin näin
- Annan joka tunti positiivista palautetta jollekin
- Henkilökohtainen palaute oppilaalle aina välillä
- Ota positiivinen palaute osaksi arkea. Huomaa hyvä ja sano se ääneen!
- Ryhmäkokojen pienentäminen
- Jakotunnit
- Tervehdykset, kuulumisten kysely
- Palkintojärjestelmät
- Oma esimerkki
- Mukavaa yhdessä tekemistä joskus
- Otan toiset huomioon ja annan apua tarvittaessa/pyydettyäessä
- Annan kiitosta
- Kerron selkeästi missä lapsi onnistuu
- Kehun ja kannustan aina jokaista lasta sekä aikuisia
- Wilma- merkinnän kohdentaminen, henkilökohtainen kehu
- Positiivisuuskurssit, koulutukset
- Isommilla palautteen voi antaa Wilmaan jälkikäteen
- Löydä aikaa sanoa jokaiselle oppilaalle joka päivä jotain hyvää (prosessi tärkeämpi kuin lopputulos)
- Opettaa myös lapset antamaan positiivista palautetta ja kehumaa (myös opettaa huomaamaan että erilaisuus on rikkaus)
- Konkreettinen palkinto (karkki, tarra, jäätelö...) hyvästä suorituksesta

Kannustan ja annan myönteistä palautetta – konkreettinen teko

Valtari ja lukio

- Palautteen antaminen suullisesti, eleillä tai kirjallisesti
- Arviontikeskustelut
- Luokassa kiertely
- Hiljaisten huomioiminen
- Huomaa kiltit hiljaiset myös silloin kun luokassa on haasteellisia, huomiota tarvitsevia oppilaita
- Positiiviset Wilma-merkinnät
- Kannustaminen ja hyvän huomaaminen -> myös kollegoissa! Kehu kollegan työtä!
- Huomaa pienetkin hyvät asiat
- Huomaa hyvä!
- Huomioi jokaista oppilasta (eri tunneilla)
- Posia myös muusta kuin oppimiseen liittyvästä

Kannustan ja annan myönteistä palautetta – muuta

- Minkään ei pitäisi estää tätä arjessa, kun pitäisi olla normaalia arjen toimintaa.
- Päätä toimia niin!
- Aina oppilaiden toiminnan takana on jokin syy
- Ei saa antaa mennä ”ihon alle!
- Positiivinen kohtaaminen synnyttää positiivisen kierteen
- Tasapuolinen kannustaminen
- Ole luottamuksen arvoinen. Toimi niin, ettei asiat jää lapsilla kertomatta.
- Toimi aina hyvän kautta!
- Muista hyvä arjessa, palaute kaikille, myös aikuisille!
- Aihetta on itse pidettävä arvossa ja tehtävä tämän eteen töitä
- Arvosta itseäsi ja muita
- Palaute voi olla myös eleitä ja ilmeitä

Kannustan ja annan myönteistä palautetta – muuta

Valtari ja lukio

- Hampurilaismalli
- Myös negatiivinen palaute pitää osata antaa ja vastaanottaa
- Negatiivinen palaute annetaan siten, että oppilas tietää miten tulisi toimia

Järjestän laadukasta opetusta ja riittävää tukea opiskelussa- mitä on laadukas opetus?

- Oppilaita osallistava
- Monipuoliset työtavat ja opetusmenetelmät
- Ammattitaitoinen opettaja
- Opettajan tilannetaju
- Nykypäivän menetelmistä ajan tasalla oleva opettaja
- Että opettaja on luokassa
- Eheyttävä/kokoava/laaja-alainen opetus
- Tarjota kaikille oman tason mukaista opetusta
- Kaikille mahdollisuus oppia
- Huomioidaan erilaiset oppijat
- Ottaa huomioon oppilaan tarpeet, tukee tarvittaessa
- Tavoittaa mahdollisimman monta/monikanavaisuus
- Eriyttäminen
- Vahvistetaan matemaattisia-, lukemis- ja opiskelutaitoja
- Riittävä vaatimustaso
- Kiireetöntä
- Kohtuus kaikessa, tavallinen on hyvä
- Omannäköistä ja omalla persoonalla
- Tilanteen, ryhmän mukaan soveltaminen
- Vaihtelevuus
- Oppilaiden osallisuus
- Keskityt perustyöhön
- Tavoitteet ja arviointikriteerit ovat selvät opettajalle ja oppilaille
- Onnistumisen kokemuksia, mutta riittävän haastavaa
- Arvostavaa ja kunnioittavaa
- Täyttää OPS:n vaatimukset
- Täytetään tavoitteet, mutta huomioidaan oppimisprosessit
- Lapset ovat täällä oppimassa, ei suorittamassa
- Riittävästi aikaa asian omaksumiseen

Järjestän laadukasta opetusta ja riittävää tukea opiskelussa- mitä on laadukas opetus?

Valtari ja lukio

- OPS:n mukaan oppilaan kyvyt huomioiden
- Opetusta/asiaa, josta jokainen kostuu = kaikki saavat jotain irti
- Oppilaslähtöistä, ratkaisukeskeistä, OPS:n kokonaisvaltaista soveltamista opetukseen ja oppimiseen
- Nuorten elinpiirin ja -tyylin ymmärtämistä ja tuodaan se heidän tasolle. Opetan oppilasta, en ainetta
- Hyvin suunniteltua
- Vuorovaikutteista
- Monipuolista
- Ennakoitua
- Asiantuntijuus
- Asianmukaiset ja ajankohtaiset materiaalit
- Mukauttaa opetuksen ryhmän tason mukaiseksi; kaikille ryhmille ei toimi samat tyylit
- Eriyttää ylös- ja alaspäin

Järjestän laadukasta opetusta ja riittävää tukea opiskelussa -tukee

- Tilat ja välineet
- Työyhteisön yhteistyö ja tuki
- Hyvä ilmapiiri ja motivoitunut henkilökunta
- Toimiva aikuisten yhteistyö
- Hyvinvoiva opettaja
- Laadukas ja riittävä oppimateriaali
- Nykyään materiaalia on hyvin tarjolla (e-materiaali, Freed, Pinterest...)
- Vähemmän "ylimääräistä" työtä
- Keskittyminen perusasioihin -> vähemmän on enemmän
- Irti liiallisesta oppikirjasidonnaisuudesta
- Pienet oppilasryhmät
- Konkretia, liitoskohdat arkeen
- Pätevä ja motivoitunut henkilökunta
- Matala kynnyksen haasteisiin puuttumisele
- Kodin ja koulun tehokas ja avoin yhteistyö
- Avoimuus muutoksille
- Tarpeeksi jakotunteja
- Saa pitää tukiovetustunteja reilusti
- Riittävää täydennyskoulutusta
- Ollaan kiinnostunut oppilaan ajattelun ja oppimisen kehittämisestä
- Hyvä yleinen tuki luokissa
- Työrauha, henkilökuntaa tarpeeksi
- Oppiaineissa perusasioihin paneutuminen
- Kiireettömyys ja läsnäolo
- Ryhmän tunteminen
- Ryhmän hallinta
- Hyvä etukäteissuunnittelu
- Opettaja tunnistaa tuen tarpeen
- Moniammatillinen yhteistyö
- Reflektointi
- Avun pyytäminen, vastaanottaminen aikana
- Ops ohjaa

Järjestän laadukasta opetusta ja riittävää tukea opiskelussa -tukee

Valtari, lukio

- Opettajan ammattitaito- aineenhallinta
- Opettajan kiinnostus/innostus omasta oppiaineesta – halu opettaa
- Riittävä tuki
- Luokanhallinta, työrauhan tukeminen
- Oppilastuntemus
- Tukiopetusmahdollisuus
- Riittävä aika
- Riittävästi aikaa suunnitella opetusta
- Asianmukaiset välineet ja työtilat
- Laadukkaat opetusmateriaalit
- Sitouttaminen yhteisiin toimintamalleihin
- Maltilliset ryhmäkoot
- Ei liikaa ylitöitä
- Ainekohtaiset luokat
- Ainekollegat

Järjestän laadukasta opetusta ja riittävää tukea opiskelussa -haastaa

- Ohjaajaresurssin vähyys
- Aikuisilla ei riittävästi yhteistä aikaa
- Erityisopetusresurssin vähyys
- Hankehumppa
- Pirstaleisuus
- Oppilasmateriaali
- Väsynyt henkilökunta (stressi, kiire, työ määrä, tilat)
- Yhden aikuisen haastavaa vastata kaikkien tarpeisiin
- Monien asioiden päällekkäisyys
- Luokan heterogeenisyys
- Oppilaiden levottomuus ja keskittymiskyvyttömyys
- Kiire
- Suurin osa oppilaista kuljetuksessa; tukiopetuksen riittävä saaminen
- Tarvittava koulutus

Järjestän laadukasta opetusta ja riittävää tukea opiskelussa -haastaa

Valtari, lukio

- Suuret ryhmät
- Paljon haastavia oppilaita samassa ryhmässä
- Heterogeeniset ryhmät
- Työrauhaongelmat
- Huono organisointikyky
- Resurssit
- Oppilaan riittämättömät perustaidot opiskeluun
- Jos oppilas ei kuuntele/ota opetusta vastaan
- Tietotekniikan toimimattomuus, esim. oppiaan kone kauan rikki
- Kiire
- Arjen rikkonaisuus: palaverit, valvonnat, muut vastuut
- Pitää kiertää luokasta toiseen (opettajan)
- Tilat ovat kehnossa kunnossa, epäkäytännöllisiä, ilmastointi ei toimi

Järjestän laadukasta opetusta ja riittävää tukea opiskelussa – konkreettinen teko

- Riittävät resurssit
- Jakotunnit
- Työyhteisön tuki
- Henkilökunnan sitouttaminen
- Yhteinen suunnittelu, esim. millä luokalla opetetaan jotain tvt-taitoa, opettajat vaihtavat ryhmiä omien vahvuuksien mukaan
- Opettajien mukaanotto lukujärjestysten suunnitteluun
- Sijaiset
- Ohjaajan tuki tunneilla
- Asioiden priorisointi (mikä on tärkeää, kiireellistä)
- Rakentava palaute ja avoin keskustelu
- Työnohjaus (Voisiko olla myös tiimeillä? Esim. 2* vuosi)
- Istumajärjestys ja selkeä päivästrukturi
- Asioihin rauhassa paneutuminen ja loppuun saattaminen
- Monipuolisesti erilaisia aktiviteetteja asioiden opiskelussa (esim. Peppu irti penkistä, pelit, konkretia jne...)
- Ei liikaa päällekkäisiä projekteja
- Tapahtumaton kuukausi
- Motivoitunut, osaava, ammattitaitoinen ja riittävä henkilökunta
- Ei liikaa levottomia/haastavia oppilaita samaan luokkaan
- Ryhmäkokko
- Riittävät resurssit
- OPS:n sisältöihin tutustuminen
- Yhteisopetus, laaja yhteistyö
- Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty
- Olennaiseen keskittyminen
- Materiaalit, eriyttäminen
- Työskentelylle oma suunnitteluaikansa
- Erityisopen tunnit
- Kouluttautumisen lisääminen: opet haluaa itse kouluttautua työpäivän aikana ja omiin tarpeisiin olevaa koulutusta
- Suunnittelen tunnit

Järjestän laadukasta opetusta ja riittävää tukea opiskelussa – konkreettinen teko

Valtari, lukio

- Palkataan henkilökuntaa, että riittävä tuki toteutuu
- Koulutus
- Opiskelijan aktivointi taitavilla pedagogisilla keinoilla
- Pienemmät opetusryhmät
- Kännykät pois
- Sama opettaja koko yläkoulun/eri opintojaksoilla
- Asetan riman ylös joka päivä
- Opetuksen suunnittelu
- Kunnossa olevat opetusvälineet
- Koulunkäynninohjaajat apuna tunneilla

Järjestän laadukasta opetusta ja riittävää tukea opiskelussa –muuta

- Hyviä ja koulutettuja ohjaajia on mukavasti!
- Rauhoittaa koulun arki takaisin opiskeluun

Järjestän laadukasta opetusta ja riittävää tukea opiskelussa –muuta

Valtari, lukio

- Jatkuva haaste ja ainainen kehityskohde -> mitä tunnollisempi olet, sitä helpommin uuvut
- Lapid on ollut aika kauhea kokemus
- Oppilaiden vastuu?
- Yhteistyö oppiaineen sisällä – yhteiset raamit -> oppilaille reilua!

Puutun kiusaamiseen - tukee

- Olet läsnä joka tilanteessa, kannat vastuun
- Luottamukselliset välit, oppilaan aito kohtaaminen, hyvä ja avoin keskusteluyhteys oppilaisiin helpottaa asioiden esille tulemistä ja selvittelyä
- Välittäminen
- Yhteiset säännöt, myös aikuisille!
- Vuorovaikutus oppilaiden kanssa, kysely/kuulumiset
- Kollegoiden tuki
- Kiusaamiseen liittyvät aamunavaukset, tapahtumat, tunnetunnit jne.
- Moniammatillinen yhteistyö
- KiVa- koulusysteemi hyvä työkalu puuttumiseen
- Kiva-tiimi
- Kasvatuskeskustelu
- Konfliktit käsitellään heti, havaitessa puututaan välittömästi
- Matalan kynnyksen puuttuminen
- Kuulumisten kysely
- Oppilaantuntemus
- Oppilaiden ikätason huomioiminen
- Hyvinvointikyselyt
- Yhteistyö kodin kanssa
- Ennakointi ja tilannetaju
- Kuunteleva kohtaaminen arjen kaikissa tilanteissa
- Aikuiset välitunneille valvomaan
- Kiusaamisesta keskustelua yleisellä tasolla
- Huoltajat mukaan/tietoisuuden lisäämistä
- Oppilaat tietävät, että kiusaamiseen puututaan

Puutun kiusaamiseen - tukee

Valtari,lukio

- Tiedon välittyminen
- Kaikki puuttuisivat tiedon tultua julki
- Johdonmukainen suunnitelma
- Nuorten kohtaaminen, kuulumisten kysely
- Välituntivalvontojen organisointi
- Oma aktiivinen rooli
- Yhteiset toimintamallit
- Tuttu ryhmä
- Selkeät seuraukset: jälkkä-varoitus-erotus
- KiVa-tiimi
- Kannustetaan oppilaita kertomaan kiusaamisesta
- Teen itsestäni helposti lähestyttävän

Puutun kiusaamiseen - haastaa

- Kiire
- Somen käyttö kiusaamisen välineenä
- Huoltajien yhteistyökyky ja heidän kokemukset kiusaamisesta vaikuttavat
- Tapahtuu usein "selän takana"
- Kiusaamisesta ei aina uskalleta kertoa
- Aikuisten vähäisyys, lisää ohjaajia kiitos
- Resurssien puute
- Henkilökunnan määrä riittävä; välitunnit, siirtymät, koko toiminta klo 7-17
- Piilossa tapahtuva kiusaaminen
- Koulun ulkopuolella tapahtuneet tilanteet
- Vapaa-ajan kiusaaminen näkyy myös koulussa
- Jatkuvat konfliktit
- Henkilökemiat
- Opettajat eivät näe ja kuule kaikkea
- Kaikki ei näy päälle päin
- Lapset eivät kerro kiusaamisesta
- "Piilokiusaaminen", näennäinen mukaanotto
- Perheen vähättely tilanteessa
- Kaikki vanhemmat eivät ymmärrä, että oma lapsi voi olla kiusaaja
- Ei tunnisteta tai haluta/uskalleta puuttua
- Tieto ei tavoita kaikkia koulun aikuisia, tiedonkulku ei aina toimi koulun aikuisten välillä

Puutun kiusaamiseen - haastaa

Valtari, lukio

- Rohkeus puuttua
- Pelko kertoa kiusaamisesta
- Tilanteita ei nähdä, opettajan on vaikea nähdä kaikkea kiusaamista (some)
- Piilokiusaaminen
- Jos oppilaat eivät kerro kiusaamisesta
- Ei tiedä, mikä on "vain läppää", ns. läpän heittäminen
- Kiire

Puutun kiusaamiseen – konkreettinen teko

- Puutu aina, kun näet tai sinulle kerrotaan kiusaamisesta
- Kannusta kiusattua kertomaan aina uudelleen, jos kiusaaminen jatkuu
- Kerro kiusatulle, että kiusaamiseen tullaan puuttumaan niin kauan, että se loppuu
- Huomio myös kiusaajat: tarvitsevat myös tukea kiusaamisen lopettamiseen
- Jokainen aikuinen puuttuu -> aktiivinen yhteistyö aikuisten kanssa
- Henkilökunta vetää yhtä köyttä, tieto kaikille koulun aikuisille
- Moniammatillinen yhteistyö
- Koulupoliisi
- Ole kuulolla
- Katso ilmeitä, eleitä, huomaa muutokset
- Kysy
- Ryhmähengen ja koulun yhteisöllisyys
- Erilaisuuden hyväksyminen, normalisoiminen
- "Me"-henki
- <- yhteiset säännöt
- <- oma esimerkki vuorovaikutuksesta ja toisen kohtaamisesta
- <- puhu ja normalisoi
- Sosiaaliset taidot puuttuu -> niitä vahvistaa
- Määräaikainen eriyttäminen esim. välitunneilla
- Ennaltaehkäisevä työ esim. kaverikartoitus ja hyvinvointitunnit
- Tunnetaitojen opettaminen ja harjoittelu
- Tunne- ja vuorovaikutustunnit, onko tarpeeksi tunteja?
- Parinvaihto
- Vanhempien mukaan ottaminen
- Kaverivälkät
- Selkeät säännöt ja seuraamukset – seuraamukset myös oikeasti toteutuvat
- Henkilökunnan määrä (klo 7-17),ennakointi
- Arjen pienten selvittelyjen selkeämpi toimintamalli (esim Verso-vertaissovitteilu)
- Keskustelut yhteisesti, yksilöllisesti
- Seuranta, intensiivisempi tarkkailu tiedetyistä tapahtumista
- Asian vieminen eteenpäin

Puutun kiusaamiseen – konkreettinen teko

Valtari, lukio

- KiVa-tiimi
- Puutun aina ja mahdollisimman nopeasti
- Selvitän "se oli vain leikkiä" –tapaukset
- Opettaja päättää ryhmät
- Havainnoin ympäristöä ja oppilaita
- Välituntivalvonnassa otan kontaktia oppilaisiin
- En katso läpi sormien
- Puututaan myös pienempiinkin nujakointeihin
- Muista aina ilmoittaa sijaistarve myös valvontoihin
- Lisää valvontakameroita
- Kahdenkeskiset jutut oppilaiden kanssa

Puutun kiusaamiseen – muuta

- Vaikuttaa ja saattaa haavoittaa todella kauaskantoisesti
- Uusien ja myös lyhytaikaisten työntekijöiden perehdyttäminen koulun yhteisiin toimintatapoihin
- Mitä se kiusaaminen on oikeasti?
- Erilaiset tulkinnat kiusaamisesta
- Olisi hyvä keskustella, millaista käytöstä meidän koulussamme odotamme
- Kiusaaminen on tosi ikävää ja rasittavaa-> kuormittaa koko kouluyhteisöä ja väsyttää porukan
- Kiusaaminen vähentää työhyvinvointia ja huonontaa ilmapiiriä -> aikuiset ja oppilaat väsyvät
- Monimutkainen ilmiö
- Kiusaamiseen puuttuminen luo turvaa
- Kuulumisten vaihto oppilaiden kanssa
- Kiusaamisen tavat muuttuvat

Tuen hyvinvointitaitoja - tukee

- Tietoisuus, taito ja velvoite toimia
- Asioiden palasteleminen pieniin osiin
- Paljon materiaalia tarjolla aiheeseen liittyen
- Kirjallinen materiaali
- Fyysisestä hyvinvoinnista huolehtiminen
- Kaveritunnit ja- tuokiot, leikkiminen
- Hyvinvointioppitunnit
- Kiva-koulu tunnit
- Rauhoittuminen asian äärelle
- Luonto
- Qridissä olevat hyvinvointikyselyt
- Kollegiaalinen yhteistyö ja hyvinvointituntien pitäminen
- Erkkarin työpanos
- Kuuntelen ja keskustelen oppilaiden kanssa. Kysyn myös
- Aikuisten hyvinvointi/työhyvinvointi
- Olen kiinnostunut oppilaasta ja hänen asioistaan
- Oma esimerkki
- "Silmät ja korvat auki" -> läsnäoloa, kiinnostusta kohdata kokonaisvaltaisesti oppilaita
- Ongelmatilanteisiin reagointi

Tuen hyvinvointitaitoja - tukee

Valtari, lukio

- Taitojen säännöllinen opetus ja niiden harjoittelu arjessa
- Kohtaamisia oppilaiden kanssa
- Kannustetaan syömään ja nukkumaan riittävästi
- Jokainen koulun aikuinen pitää hyvinvointiasioita esillä
- Itsetuntemus
- Rakenteelliset mallit koko koululle ryhmäytys- ja lv-tunnit
- Aikuisen oma hyvinvointi

Tuen hyvinvointitaitoja - haastaa

- Ajan löytäminen
- Kodin ja koulun näkemysten ristiriita, kotikasvatus!
- Hoksaaminen kiireessä, aina ei huomaa
- Uuden luokan haltuunotto vie aikaa arjen järjestelyissä ja tuntuu siltä, että hyvinvointiasioita "raapii" pintapuolisesti
- Lasten kehitystaso vaatii paljon eriyttämistä (esim. kehitysvammaiset oppilaat)
- Hyvinvointitaitojen kalenterointi lukujärjestykseen
- Tilan löytäminen lukujärjestyksestä, jos on paljon poikkeusohjelmaa
- Kiire, meteli, rauhaton ruokailu, siirtymät koulujen ja luokkien välillä
- Työn hajanaisuus ja aikaa liian vähän
- Muut asiat menee edelle
- Kiire, kiireen tunne
- Edut vähenee, vastuu kasvaa
- Voimavarat
- Suunnitelmallisuus puuttuu, jää toteuttamatta

Tuen hyvinvointitaitoja - haastaa

Valtari, lukio

- Puhelimet
- Some
- Koulu on vain yksi osatekijä hyvinvointitaidoissa
- Osa ihmisistä ei koe hyvinvointitaitoja tärkeäksi
- Oppilaiden arkuus
- Aiheesta on monenlaisia mielipiteitä: mikä on oikea? Ja tämä voi vaikuttaa myös vastaanottoon
- Ei aikaa pysähtyä
- Oppilaiden pahoinvointi ja tarve tuelle kasvanut
- Arkitaidot perheillä

Tuen hyvinvointitaitoja – konkreettinen teko

- Asian pilkkominen arjen pieniin hetkiin, esim. aamulla kuulumisten kysyminen
- Luonnossa toimiminen
- Liikkuva koulu
- Asioiden sanallistaminen tunnetilanteissa: tunnistaminen ja hyväksyminen
- Tunnetunnit
- Rentoutuminen
- Ravinto ja ruokailutaidot
- Tervehtiminen ja toisen kohtaaminen
- Palautteen antaminen, positiivisen vahvistaminen
- Aikuisten sanoittaa omaa hyvinvointia tukevia tekoja (uni, ravinto, liikunta...) -> mallina toimiminen, tiedon lisääminen
- Pohditaan jokaiselle toimivia keinoja arkeen
- Säännöllinen harjoittelu, eskarista alkaen. Lukujärjestykseen on varattava oma tunti hyvinvointitaitojen harjoitteluun!!
- Lukujärjestykseen yksi oppitunti lisää hyvinvointitaitoihin
- Hyvinvointituntien säännöllinen pito
- Yhteinen sopimus siitä, että hyvinvointityö kuuluu kaikille
- Jokaisella on luokassa järjestäjän tehtävä siis erilainen vastuutehtävä päivälle
- Opettaja tukee ja ylläpitää hyvinvointitaitoja tukevaa ilmapiiriä ja toimintakulttuuria
- Rutiinit
- Mietitään yhdessä esim. tiimeittäin, mitä otetaan hyvinvointitaitojen opetuksesta kuukausittain
- Arjen puhe ja opetus/ohjaus hyvinvointitaitoihin liittyen
- Asian äärelle pysähtyminen
- Priorisoidaan hyvinvointi oppitunneilla eli hommat voidaan tarvittaessa keskeyttää ja keskitytään esiin nousseeseen asiaan/aiheeseen
- Välitunnit
- Taukojumpat/toiminnallisuus
- Hyödynnä erkkarit, kuraattorit, terveydenhoitaja... resurssit oppitunneilla

Tuen hyvinvointitaitoja – konkreettinen teko

Valtari, lukio

- Yhteistyö kodin kanssa
- Läsnäolo/kuulumisten kysyminen
- Tavat, liikkuva koulu
- Aikuisten esimerkki
- Muista pysähtyä oppilaiden asioiden äärelle
- Ohjaan oppilaan tarvittaessa oppilashuollon piiriin
- Hyvinvointitunteja
- Kännykät pois
- Muistutellaan arjen peruspilareista: riittävästi unta, syö hyvin, harrasta itselle kivoja asioita, liiku riittävästi
- Sosiaalisten taitojen tukeminen (ryhmäytys: opettajan päättämät ryhmät/parit
- Luokanvalvojan tunnit kerran viikossa
- Ryhmätöihin "pakottaminen", sosiaalisten taitojen harjoittelu koulupäivän aikana
- Lyhyemmät oppitunnit
- Tunneille lisää liikkumista, välitunneille myös
- Vähemmän passiivista kännykällä olemista
- (Aineen)ope voisi viedä oppilaat syömään ja söisi heidän kanssaan -> valvottu, maksettu ruokailu, katsoisi kuinka moni syö ja esim. vanhempainvarteissa voisi sanoa asiasta
- Kysyy mitä söit, mitä oli ruokana

Tuen hyvinvointitaitoja – muuta

- Kaiken lähtökohta: on tärkeä osata pitää itsestä huolta kokonaisvaltaisesti -> tulevaisuus
- Ryhmäytymisharjoituksia lisää
- Erikseen pidettävät hyvinvointitunnit tuntuvat päälleliimatuilta.
- Yksi koulun arvoista vaatisi enemmän panostusta (aikaa ja resurssia)
- Pitäisi olla tärkein asia oppitunneilla

Tuen hyvinvointitaitoja – muuta

Valtari, Iukio

- Pahoinvointi on suurta nykyään

Turvaan hyvän opiskeluilmapiirin ja työrauhan - tukee

- Hidastaminen ja oppilaiden kohtaaminen
- Yhteneväiset säännöt aikuisten kesken ja eri ympäristöissä
- Työyhteisön tuki
- Positiivisuuden ja kannustamisen kautta
- Positiivinen ilmapiiri
- Myönteinen palaute
- Toisten kunnioittaminen
- Aikuisen rooli, pedagoginen auktoriteetti "lämmin"
- Kaikki aikuiset puuttuu epätoivottuun toimintaan ja puheeseen -> muistuttelu -> huomio hyvään
- Jos näen ilkeilyä, puutun heti asiaan
- Oma esimerkki ja sen voima
- Aikuisten johdonmukainen toiminta. Myös seurauksia unohtamatta (jos ope pyytää 10s hiljaisuutta -> se toistetaan riittävän monta kertaa, että se toteutuu)
- Oppilaantuntemus on tärkeää – edellytys ennakkoinnin onnistumiseksi
 - > otetaan oppilaan vahvuudet huomioon
 - > istumajärjestys
 - > parin jakaminen
- Oppilaan ja opettajan välinen hyvä suhde
- Hyvät oppilaiden väliset suhteet
- Valmistuminen oppitunteihin, tuntien suunnittelu
- Selkeät yhteiset pelisäännöt ja toimintatavat
- Yhteinen tavoite
- Opettajan jaksaminen, jos sitä on
- Sijaisten käyttö otolun sijaan
- Hyvä ja toimiva yhteistyö kodin ja koulun välillä
- Ennakointi ja ennaltaehkäisevät tukitoimet
- Selkeä struktuuri luokassa, rutiinit
- Itsetuntemuksen vahvistaminen (mitkä ovat vahvuuteni/haasteeni) auttaa oppilaita kannustamaan toista tai vastaavasti tukemaan/tsemppamaan

Turvaan hyvän opiskeluilmapiirin ja työrauhan - tukee

Valtari, lukio

- Selkeät säännöt ja struktuuri
- Riittävästi aikuisia, oppilas saa riittävästi tukea ajoissa ettei oppilaalle tule tarvetta alkaa työrauhan sekoittamista
- Ryhmytyminen
- Rentoutusharjoitukset
- Selkeät toimintaohjeet
- Säännöt, jotka on sovittu yhdessä
- Kaikki opettajat noudattavat sovittuja sääntöjä
- Ammattitaitoiset ohjaajat
- Pysäkkitoiminta
- Teorian/tavoitteiden suunnittelu
- Tuntisuunnitelman näkyväksi tekeminen

Turvaan hyvän opiskeluilmapiirin ja työrauhan - haastaa

- "Tietokoneaivot" näivettäneet kyvykkyyden pitkäjänteiseen toimintaan
- Keskittymisen haasteet, tietotulva
- Vähäiset yöunet
- Liian suuret luokkakoot
- Ryhmäkoko
- Liian avoimet luokkatilat
- Liika pelaaminen
- Auktoriteetin/sääntöjen puuttuminen -> aikuisen malli!
- Kiire
- Jatkuva säälätyö (kyselyt yms.)
- Outoilu
- Opettajien erilaiset käsitykset työrauhasta
- Kaikki eivät ymmärrä toisensa erilaisuutta
- Toisen aikuisen puuttuminen
- Kunnioituksen puute aikuisia kohtaan
- Lapset innostuvat, toiminnallinen työskentely
- Lasten omat haasteet
- Opettajan oma huono mielenrauha/väsymys/elämäntilanne vaikeuttavat työn tekemistä
- > resilienssikyky heikkenee
- > oppilaiden meteliä ei kestä niin hyvin
- Yksilöiden isot haasteet olemisessa, keskittymisessä, sosiaalisissa suhteissa yms.
- Ryhmien sisäiset jännitteet
- Henkilökemiat
- Erilaiset oppimistavat, persoonat, temperamentit
- Suorittaminen

Turvaan hyvän opiskeluilmapiirin ja työrauhan - haastaa

Valtari, lukio

- Huonot ryhmänhallinta- ja vuorovaikutustaidot
- Liian suuret ryhmät
- Liian kauan katsotaan ryhmiä, jotka eivät toimi
- Oppilaiden heikot sosiaaliset taidot ja muiden huomioimisessa olevat puutteet
- Puhelimet
- Kiire
- Oppilaat
- Oppilaiden käytöshaasteet
- Oppilaiden kännykät ja läppärit

Turvaan hyvän opiskeluilmapiirin ja työrauhan – konkreettinen teko

- Istumajärjestyksen suunnittelu, mutta tavoitteena että opettajan ei tarvitsisi sitä päättää
- Hyvin suunniteltu istumajärjestys
- Asioiden karsiminen, olennaiseen keskittyminen
- Rauhoittuminen/rentoutuminen
- Selkeät ohjeet ja rajat, säännöt ja seuraukset
- Strukturoitu päiväjärjestys, tunnin strukturointi
- Strukturi -> oppilaat ovat tietoisia siitä, mitä heiltä odotetaan
- Turvalliset, tutut, selkeät arkirutiinit ja työrytmi
- Ennakoidaan päivän tapahtumat
- Hyvät käytöstavat
- Yhteinen palkintojärjestelmä ja kannustus
- Positiivisen näkeminen toisessa
- Luokkatilan selkeys
- Sermien käyttö
- Mölypussi (jos nimi jää päivän jälkeen pussiin, ilmoitus kotiin)
- Koulun ja luokan yhteisten sääntöjen luominen mikä luo hyvää opiskeluilmapiiriä, säännöllisesti palataan ja palkitaan
- Konkreettiset asiat kuten oman pulpetin siisteys
- Yhteinen koko koulun käsitys siitä, mikä on hyvä työrauha
- Rauhallinen päivänaloitus
- Ohjaajaresurssi
- Rauhoittuminen ja pysähtyminen
- Yhteisvastuun herättely
- Mindfulness-harjoitukset, hengitysharjoitukset, taukojummat ja – tanssit
- Lukuhetket
- Ystävällinen ja kunnioittava suhtautuminen toisiin
- Kun opettaja on innostunut ja motivoitunut, se tarttuu lapsiin
- Vaihtelevat opetus- ja opiskelumenetelmät
- Luokan aikuisilla on yhteinen ja sama käsitys työrauhasta
- Toisten huomioiminen
- Myönteisen palautteen antaminen oppilaille
- Alle 20 oppilasta/ryhmä ja jakotilat käyttöön
- Ryhmäyttäminen
- Hälyn pysäyttäminen ja työrauhan vaaliminen
- Parkki
- Yksilön tuen tarpeisiin vastaaminen

Turvaan hyvän opiskeluilmapiirin ja työrauhan – konkreettinen teko

Valtari, lukio

* Yhteinen toimintakulttuuri

- Oppilastuntemus
- Ennakoidaan ryhmäkoostumus että työrauha voi toteutua
- Riittävästi ohjaajia
- Aloitetaan kunnolle, että ei vasta kokeilun jälkeen, että menisikö tämä
- Aikuisen puuttuminen häiriötilanteisiin/epäasiallisuuteen
- Vaadin työrauhan
- Istumajärjestys
- Wilma-merkinnät, niitä laitettaisiin kun aihetta on
- Jos oppilaalla kertyy useita tunnin häirintä-merkintöjä, luokanvalvoja seuraa ja puuttuu niihin. Tarvittaessa järjestetään palaveri. Varhainen puuttuminen tärkeää
- Ryhmäytymisen tukeminen, ei pelkästään oppitunteja
- Näen ja puutun -> aikuisen vastuu
- Oma vireystila kunnossa
- Tarvittaessa sermit
- Kuulokkeet sovitusti

Turvaan hyvän opiskeluilmapiirin ja työrauhan – muuta

- Koko lukukauden kestävää, pitkäjänteinen, päivittäinen keskustelu ja tsemppaus
- Huomataan hyvä ja toivottu tsemppaus
- Koti ja koulu samalla puolella
- Myönteinen kouluasenne ja – ilmapiiri kotona ja koulussa
- Työrauhan toteutuminen tulisi aina ajatella herkimmän oppilaan kestämisen/sietämisen mukaan
- Liikaa kuuluu oppilaiden suusta, että luokassa on huono työrauha
- Työrauha koetaan eri tavoin

Turvaan hyvän opiskeluilmapiirin ja työrauhan – muuta

Valtari, lukio

- Suvaitsevaisuuden puute oppilaiden kesken vaikuttaa ilmapiiriin
- Käytännössä eri olosuhteissa saman ryhmän toiminnassa voi olla suuria eroja

Teen yhteistyötä huoltajan kanssa rakentavasti - tukee

- Keskusteluyhteyden mahdollistaminen: siihen on aikaa, se on helppoa; molemmin puolin keinot tiedossa
- Yhteydenpito myös positiivisista asioista (soita!)
- Yhteydenpito kotiin tarvittaessa
- Oppilasryhmät järkevän kokoisia
- Kodin myönteinen asenne koulua kohtaan
- Molemminpuolinen luottamus
- Rakentava, ymmärtävä, empaattinen lähestyminen
- Perheen tuntemus ja kunnioitus
- Se että ollaan perheen kanssa samoilla linjoilla
- Asioista tiedottaminen hyvissä ajoin
- Myönteinen palaute ja lapsen kehuminen huoltajalle keskustelussa + Wilma
- Hyvää palautetta olisi hyvä antaa
- Palaute onnistumisista
- Asiallinen ja ystävällinen viestintä -> huoltajan kuuleminen
- Ymmärtävä suhtautuminen asioihin
- Huoltajatuntemus: miten viestiä vanhemman kanssa
- Pitkä "asiakassuhde"
- Ei provosoiduta eikä provosoida
- Ammattitaito, rehellisyys ja välitön palaute, avoimuus
- Wilma on pääasiallinen viestittelykanava
- Hyvä soittaa asioista vanhemmille välillä

Teen yhteistyötä huoltajan kanssa rakentavasti - tukee

Valtari, lukio

- Arvostava kohtaaminen
- Hyvä suhde oppilaaseen
- Tasavertainen oppilaiden kohtelu
- Älä oletta: avoin mieli yhteydenotossa
- Älä provosoidu!
- Kuuntele tarkasti, kysy tarkennuksia
- Monenlaiset yhteydenotto- ja yhteydenpitokeinot
- Tapa miten asian esittää, kirjoittamalla/soitto
- Se, että huoltajat ovat rakentavia ja koulumyönteisiä
- On yhteydessä kotiin positiivisissakin asioissa

Teen yhteistyötä huoltajan kanssa rakentavasti - haastaa

- Kiire
- Voimavarojen rajallisuus
- Opettajan persoonallisuus ja viestintätaito
- Heterogeeniset ryhmät
- Perheiden erilaiset odotukset yhteistyöstä
- Perheen asenne koulua kohtaan
- Tukea tarvitsevien perheiden saaminen mukaan vanhempainiltoihin ja keskusteluihin/tapaamisiin
- Kommunikaation ja ymmärryksen haasteet
- Ennakkoluulot ja asenteet koulua kohtaan
- Yhteisen tavoitteiden epäselvyys
- Huoltajien omat kokemukset
- Tunteet nousee pintaan (huoltajan kanssa)
- Jatkuvat yhteydenotot rasittavat ja kuluttavat
- Vanhempia saattaa hävettää, että omalla lapsella olisi hankaluuksia/ongelmaa/oppimisen haastetta/ käytösongelmaa
- Negatiivisten huomautusten määrä
- Vanhemmilla on päävastuu kasvatuksesta, eivät aina tiedosta
- Huoltajan ajatus koulusta
- Oma ajatus huoltajista
- Vanhemmat eivät tee yhteistyötä
- Kaikilla on kaikkea

Teen yhteistyötä huoltajan kanssa rakentavasti - haastaa

Valtari, Iukio

- Kiire
- Aikataulujen yhteensovittaminen
- "Puhelinkopit", joista voi rauhassa soittaa, puuttuvat
- Huoltajia vaikea tavoittaa
- Sosiaalinen osaaminen
- Haastavat huoltajat

Teen yhteistyötä huoltajan kanssa rakentavasti – konkreettinen teko

- Pohjana hyvä oppilastuntemus
- Aikaa
- Opettajan aito halu kohdata
- Työkännykät, tavoitekeskustelut mahdollistaa eri toimijoiden kohtaamisia työajalla
- Tiivis yhteistyö vanhempainyhdistyksen ja kyläyhdistyksen kanssa ja yhteiset toiminnalliset tilaisuudet ja tapahtumat
- Tapaamiset, vanhemman kuuleminen, konkreettinen tapaaminen tai puhelinkeskustelu
- Uuteen opettajaan tutustuminen
- Keskustelu vasta tunnemyrskyn laannuttua
- Yhteydenpito matalalla kynnyksellä hyvistä ja huonoista asioista
- Valmiita viestipohjia esim. koulupoissaoloista
- Samalla puolella oleminen, sen ilmi tuominen
- Yhteistyön lisääminen: huoltajien tuleminen koululle
- Mieluummin puhelinsoitto kuin Wilma-viesti tai molemmat, jotta perheen molemmille huoltajille menee viesti, koska perheessä tieto ei välttämättä kulje
- Syksyn alussa esim. LP- keskustelut antavat tietoa lapsesta opettajalle. On helpompi soittaa, kun on tavannut huoltajan/huoltajat (puolin ja toisin)
- Oppilaan koulutyön tukeminen huoltajien osalta (kotitehtävät, testit, kokeet yms).
- Sinnikäs perustyö asian eteen
- Yhteystiedot kuntoon (kuvausluvut myös)
- Kutsutaan vanhemmat juhliin ja koulun toimintapäiviin mukaan
- Kodin ja koulun päivä
- Vanhempainyhdistys

Teen yhteistyötä huoltajan kanssa rakentavasti – konkreettinen teko

Valtari, lukio

- Toistuvat tapaamiset huoltajan kanssa
- Yhteydenpito (Wilma, puhelu)
- Myös myönteisiä viestejä kotiin
- Positiivissävytteiset Wilma-viestit, hyvä palaute myös huoltajien suuntaan (viestit ja muussakin viestinnässä)
- Kiitoksen viljeleminen
- Tapaan vanhemmat kasvotusten ainakin kerran yläkoulun aikana

Teen yhteistyötä huoltajan kanssa rakentavasti – muuta

- Vanhempien tapaaminen heti elokuussa kaksi viikkoa koulun alkamisen jälkeen
- Hyvä ensikohtaaminen on pohja sujuvalle yhteistyölle
- Molemminpuolinen ymmärrys ja kohtuullisuus
- Yhteistyö tärkeää
- Ollaan yhteistyössä myös oppilaisiin (koteihin) joilla menee hyvin

Teen yhteistyötä huoltajan kanssa rakentavasti – muuta

Valtari, lukio

- Esille myös hyvät ja positiiviset asiat
- Ei välttämättä osaamista -> koulutusta

